

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného, soudce Jana Kratochvíla a soudkyně Karly Cháberové ve věci

žalobce:

Mgr. Bc. Antonín V.

bytem xxx

zastoupený advokátem JUDr. Martinem Hádkem

sídlem Bartošova 18, Přerov

proti

žalovanému:

Národní bezpečnostní úřad

sídlem Na Popelce 2, Praha 5

**o žalobě proti rozhodnutí ředitele Národního bezpečnostního úřadu ze dne 10. 5. 2021,
č. j. 68/2021-NBÚ/07-OP,**

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Šenkerčíková.

I.

Rekapitulace předchozího řízení a obsah správního spisu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí ředitele Národního bezpečnostního úřadu (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byl zamítnut rozklad a potvrzeno rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2021, č. j. 5980/2021-NBÚ/P (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), kterým byla zrušena platnost osvědčení žalobce pro stupeň tajné.
2. Z předloženého správního spisu soud zjistil následující pro své rozhodnutí podstatné skutečnosti.
3. Žalovaný v roce 2014 vydal žalobci osvědčení pro stupeň utajení tajné. Žalobce v relevantním období působil jako xxx kriminální služby Vojenské policie.
4. V roce 2018 žalovaný obdržel celkem tři zprávy Vojenského zpravodajství, které se týkaly žalobce. Na jejich základě začal žalovaný ověřovat, zda žalobce stále splňuje podmínku pro vydání osvědčení.
5. Žalovaný v prvostupňovém rozhodnutí v chování žalobce shledal naplnění bezpečnostního rizika podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně utajovaných informací“). Bezpečnostní riziko spatřoval v účelovém budování vztahů s osobami z různého prostředí za účelem prosazení vlastního zájmu, v dalším žalobci nesděleném účelovém jednání a v jednání žalobce týkajícím se činnosti v tzv. objektových svazcích.
6. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný především odkázal na informace obsažené v utajovaných zprávách zpravodajské služby. K nim s ohledem na § 122 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací pouze uvedl, že jednání žalobce spočívalo v účelovém budování vztahů s osobami z různého prostředí za využití jeho přístupu k informacím.
7. Dále se žalovaný obsáhle věnoval pokynu žalobce k založení a vedení tzv. objektových svazků. Žalobce jako xxx kriminální služby Vojenské policie své podřízené instruoval, aby bez existence konkrétního podezření na trestnou činnost založili svazky na organizace podřízené Ministerstvu obrany. Přitom měli zjišťovat informace o zaměstnancích těchto organizací lustracemi v policejních databázích a za použití těchto informací získávat vytipované osoby ke spolupráci. Žalobce se tak snažil vybudovat si v těchto subjektech síť informátorů, ačkoliv nic takového zákon o Vojenské policii neumožňuje.
8. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce rozklad, který byl napadeným rozhodnutím zamítnut.
9. V napadeném rozhodnutí ředitel žalovaného zdůraznil, že ke shledání bezpečnostního rizika postačí oprávněná pochybnost o bezpečnostní spolehlivosti dané fyzické osoby. Ztotožnil se závěry prvostupňového rozhodnutí. Uvedl, že ze zpráv zpravodajské služby vyplývají skutečnosti, v nichž lze shledat bezpečnostní riziko podle § 14 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně utajovaných informací. Představa žalobce o operativně-pátrací činnosti je nepřijatelná. Policie nemůže vést svazek na každou právnickou osobu, která vypisuje veřejné zakázky, z důvodu, že jde o prostředí, kde obvykle k trestným činům dochází. Nemůže provádět lustrace osob zaměstnaných v těchto právnických osobách a těmito informacemi se snažit zavázat tyto lustrované osoby, aby jí poskytl informace z prostředí právnické osoby. O nepřijatelnosti takových postupů v demokratickém právním státě nelze pochybovat.

II.

Argumentace účastníků

10. Žalobce v žalobě namítl, že mu byla zrušena platnost osvědčení bez právního důvodu a za pochybné důkazní situace. Vzhledem k tomu, že mu zákon neumožňuje seznámit se s podklady pro rozhodnutí, které jsou utajovanými skutečnostmi, tak podává žalobu, aby soud objektivně

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Šenkeríková.

posoudil, zda u něj skutečně existuje bezpečnostní riziko. Žalobce také namítal, že ředitel žalovaného nevezl v dostatečné míře na vědomí námitky žalobce uvedené v rozkladu.

11. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Přitom odkázal na argumentaci z napadeného rozhodnutí.
12. Žalovaný dále uvedl, že podle Vojenského zpravodajství trvají důvody utajení informací v jeho zprávách týkajících se žalobce. V případě odtajnění by došlo k identifikaci zpravodajsky důvěryhodných zdrojů a specializovaných postupů.
13. Dne 20. 4. 2022 se ve věci konalo jednání před soudem. Žalobce i žalovaný setrvali na své argumentaci z písemných podání.

III.

Posouzení žaloby

14. Městský soud v Praze se nejdříve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Žalobce obecně namítal, že ředitel žalovaného se nedostatečně vypořádal s jeho rozkladovými námitkami.
15. Městský soud ověřil, že rozkladovými námitkami se ředitel žalovaného zabýval na s. 17-22 napadeného rozhodnutí. Vzhledem k absenci bližší argumentace žalobce, v čem spatřuje nedostatečnost vypořádání jeho námitek, soud pouze obecně konstatuje, že nic takového v napadeném rozhodnutí neshledal. Tato část napadeného rozhodnutí je logicky strukturována a ředitel zde uvádí svou argumentaci, proč námitkám žalobce nevyhověl.
16. Napadené rozhodnutí tedy není nepřezkoumatelné.
17. Žalobce v žalobě nspecifikuje žádné žalobní body ohledně nezákonnosti napadeného rozhodnutí. To však v daném případě není vadou žaloby. Při soudním přezkumu rozhodnutí, vydaném v bezpečnostním řízení, není ve vztahu ke skutkovým a právním otázkám týkajícím se podkladů pro rozhodnutí, jež nebyly účastníku řízení zpřístupněny, vázán žalobními body. Z tohoto důvodu rozhodnutí přezkoumá ze všech hledisek, která z povahy věci mohou mít vliv na zákonnost rozhodnutí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 4. 2009, č.j. 7 As 5/2008-63). Městský soud tedy sám přezkoumal zákonnost napadeného rozhodnutí při zohlednění utajovaných informací, které jsou podkladem napadeného rozhodnutí.
18. V souladu s ustálenou judikaturou je v bezpečnostním řízení nutno najít rovnováhu mezi dvěma legitimními, avšak navzájem protichůdnými zájmy – zájmem na zajištění spravedlivého procesu pro toho, jehož spolehlivost je zkoumána (čl. 36 a násl. Listiny základních práv a svobod), a zájmem na utajení informací potřebných k ochraně veřejného zájmu. Této rovnováhy nelze dosáhnout bez účinné soudní kontroly. Proto musí mít soud v rámci soudního přezkumu přístup ke všem informacím, na základě nichž bylo rozhodnuto v bezpečnostním řízení. Soud je v tomto případě garantem práva na spravedlivý proces, neboť na rozdíl od „běžného“ soudního řízení, ve kterém účastník řízení disponuje stejnými informacemi jako soud, účastník bezpečnostního řízení nemůže efektivně namítat nezákonnost určitých zjištění, nezná-li jejich obsah. Po soudu je tedy vyžadována zvýšená aktivita, jelikož supluje aktivitu účastníka řízení a přezkoumá relevanci utajovaných informací ze všech hledisek, která se vzhledem k povaze věci jeví být důležitými (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2011, č. j. 7 As 31/2011-101; či rozsudek ze dne 21. 12. 2012, č. j. 7 As 117/2012-28).
19. Podle § 12 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací osvědčení fyzické osoby Úřad vydá fyzické osobě, která
 - a) je státním občanem České republiky nebo státním příslušníkem členského státu Evropské unie nebo Organizace Severoatlantické smlouvy,

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Šenkeríková.

- b) splňuje podmínky uvedené v § 6 odst. 2,
- c) je osobnostně způsobilá,
- d) je bezpečnostně spolehlivá.

Podle odst. 2 poté podmínky uvedené v odstavci 1 musí fyzická osoba splňovat po celou dobu platnosti osvědčení fyzické osoby (§ 55).

20. Podle § 14 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací podmínku bezpečnostní spolehlivosti splňuje fyzická osoba, u níž není zjištěno bezpečnostní riziko. Podle odst. 3 písm. d) za bezpečnostní riziko lze též považovat chování, které má vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost osoby a může ovlivnit její schopnost utajovat informace.
21. Podle § 89 odst. 1 zákona Úřad v bezpečnostním řízení postupuje tak, aby byl úplně a přesně zjištěn stav věci v rozsahu, který je nezbytný pro rozhodnutí.
22. Podle § 122 odst. 3 zákona v odůvodnění se uvedou důvody vydání rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se Úřad řídil při jejich hodnocení a při použití právních předpisů. Jsou-li některé z důvodů vydání rozhodnutí utajovanými informacemi, uvede se v odůvodnění pouze odkaz na podklady pro vydání rozhodnutí a jejich stupeň utajení. Úvahy, kterými se Úřad řídil při jejich hodnocení, a důvody vydání rozhodnutí se uvedou pouze v rozsahu, ve kterém nejsou utajovanými informacemi.
23. Městský soud konstatuje, že v souladu s výše uvedenou judikaturou měl v rámci soudního přezkumu přístup ke všem informacím, na základě nichž bylo rozhodnuto v bezpečnostním řízení, tj. včetně utajované části správního spisu a v ní obsažených písemností.
24. Předmětné informace byly žalovaným označeny jako informace, jejichž zpřístupněním by mohla být ohrožena nebo vážně narušena činnost zpravodajské služby. V této souvislosti městský soud pro úplnost dodává, že je nerozhodné, jakým konkrétním stupněm utajení byly informace klasifikovány, rozhodující je zejména jejich povaha, obsah, vztah k jiným osobám, neboť pouze na základě posouzení těchto atributů lze dospět k závěru, zda zpřístupněním příslušných informací může či nemůže potencionálně dojít k ohrožení či narušení činnosti v zákoně uvedených subjektů (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2010, č.j. 9 As 9/2010-94). Z uvedeného je zřejmé, že v rámci soudního řízení není znepřístupnění utajovaných informací automatické, ale dochází k němu, pokud soud dospěje k závěru, že k vyloučení takovýchto informací budou naplněny zákonné předpoklady.
25. Soud v nyní posuzované věci po seznámení se s utajovanými informacemi s ohledem na jejich povahu a obsah dospěl k závěru, že jsou splněny předpoklady pro to, aby část správního spisu, obsahující utajované informace, byla vedena odděleně a byla vyloučena z nahlížení, neboť by jejich zpřístupněním žalobci velmi pravděpodobně došlo k ohrožení či vážnému narušení činnosti zpravodajských služeb; utajované informace jsou tedy takového charakteru, že by jejich zpřístupnění, resp. sdělení mohlo rozkrýt metody práce zpravodajské služby, resp. vyzrazením informací by mohlo dojít i k odhalení informačních zdrojů či ovlivňování případných svědků. Tímto by byla ohrožena schopnost zpravodajských služeb v budoucnu efektivně zjišťovat informace. Zákonné podmínky pro postup dle § 133 odst. 3 zákona o ochraně utajovaných informací byly proto v posuzované věci splněny.
26. Následně městský soud přistoupil k přezkoumání důvodů, které vedly k vydání rozhodnutí. V tomto ohledu se městský soud podrobně seznámil se zprávami zpravodajské služby, o něž se rozhodnutí opírá. Soud následně zkoumal, zda jsou obsahem těchto zpráv taková zjištění, která opodstatňují závěr, dle kterého u žalobce existuje bezpečnostní riziko. V souladu s judikaturou je pro účely řízení rovněž nezbytné, aby byly informace dostatečně konkrétní a obsahovaly popis zdroje získaných informací a způsobu jejich získání, včetně popisu okolností a důvodů, pro které

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Šenkeříková.

má zpravodajská služba uvedené informace za věrohodné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2012, čj. 7 As 117/2012-28).

27. Městský soud v tomto směru konstatuje, že zprávy poskytují ucelený obraz o jednání žalobce. Žalovaný také dostatečně žalobci naznačil, v čem je spatřováno závadné jednání žalobce. Jde o účelové budování vztahů s osobami z různého prostředí za využití jeho přístupu k informacím. K danému soud doplňuje, že závadou samo o sobě není, že žalobce udržoval styky s vlivnými osobami z různého prostředí. Závadné však je, že za tímto účelem využíval také informace, ke kterým měl z důvodu své profesní činnosti přístup.
28. Informace obsažené ve zprávách jsou dostatečně konkrétní, obsahují i okolnosti, pro které je možné je mít za věrohodné. Soud v nich rovněž nezjistil žádné rozpory či nesrovnalosti. Poskytují proto patřičný skutkový podklad, který si mohl soud ověřit. Z tohoto důvodu považuje městský soud zprávy za přesvědčivé a věrohodné. Na základě těchto zpráv bylo proto možné posoudit, zda žalobce splňuje podmínku bezpečnostní spolehlivosti, přičemž přijatý závěr je vychází ze skutkových zjištění.
29. Dle soudu není pochyb o tom, že informace zachycené ve zprávách zpravodajské služby jsou takového charakteru, že zpochybňují bezpečnostní spolehlivost žalobce. Součástí bezpečnosti spolehlivosti je dle citovaného § 14 odst. 1 zákona o ochraně utajovaných informací posouzení chování, které má vliv na schopnost utajovat informace. Způsob nakládání žalobce s informacemi, ke kterým měl z důvodu své profesní činnosti přístup, silně podřívá jeho schopnost utajovat informace.
30. Soud doplňuje, že vedle právě uvedeného je napadené rozhodnutí založeno také na metodách práce žalobce jako xxxa oddělení kriminální služby, kdy instruoval své podřízené k vedené objektových svazků. Tyto okolnosti jsou součástí neutajované části správního spisu. Proti těmto závěrům žalobce nic konkrétního v žalobě nenamítá, byť tak učinit mohl. Soud je tedy v tomto ohledu vázán žalobními body (jejich absencí) a nemá možnost tyto závěry přezkoumávat.
31. Soud uzavírá, že napadené rozhodnutí je založeno na dostatečně zjištěném skutkovém stavu. Žalovaný v napadeném rozhodnutí ve spojení s jeho závěry uvedenými v utajované části správního spisu dostatečně a přesvědčivě dovedl, že žalobce nespĺňuje podmínku bezpečnostní spolehlivosti ve smyslu § 14 zákona o ochraně utajovaných informací. Ke zrušení osvědčení pro stupeň tajné tedy u žalobce došlo ze zákonných důvodů.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

32. Městský soud tedy z výše uvedených důvodů neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.
33. Žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Soud tedy ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 soudního řádu správního rozhodl, že žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Šenkeříková.

sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 20. dubna 2022

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D. v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Kateřina Šenkeříková.